

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Angelii Bargaei Commentarius de Obelisco

Angèli, Pietro

Romae, 1586

Lavrentii Frizolii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13181

Tympana disponunt alij, longosq; rudentes
 Ductaq; per trochleas stuppea vincla ligant,
 Paulatim lapis assurgit post secula multa,
 Aere libratus pendet & in medio,
 Tum leni lapsu demissus, corpore toto
 Sternitur, optata iam requiescit humo.
 Ast olli breuis est requies, namq; aggere longo
 Extructo, ignotas cogitur ire vias.
 Ecce iterum magno elatus molimine, quid non
 Ingenium vincat? non labor efficiat?
 Sistitur, in medioq; foro, propiorq; locatur
 Cælo, tantum illum sustulit alta basis.
 Stant circum attonitæ turba, nequeuntq; tuendo
 Expleri, gaudet Sixtus & ipse Pater.
 Vertice in excelso signum vitale coruscat.
 Ingeminat plausus maxima Roma suos.

LAVRENTII FRIZOLII.

Ingens Niliacis Obeliscus notus in oris
 De flebam sortis tempora dura mea.
 Nam ferro excisus patria de rupe Syenes,
 Conspicuis clara Solis in Vrbe locor.
 Illi me donum statuit, gratusq; recepti
 Me voluit testem luminis esse Pheron.
 Assiduis illic cumulabar laudibus, illic
 Liber eram, cara nec procul à patria.

Me

Me circum argutis celebrabant ludicra sistris
 Indigena, & letos per sola plana choros.
 Fraternalis, & quisquis iter de montibus illuc
 Tendebat, saxo florea ferta dabat.
 Sed non illa mihi manserunt gaudia. tristi
 Omnia versavit fors inimica vice.
 Nam toto Ausonijs armis Oriente subacto,
 Romulidum Ægyptus sub iuga colla dedit.
 Quidquid erat domitis pretiosum in finibus, Urbē
 Ad dominam Eoo littore victor agit.
 Et fuscam gravidis pubem, vestemq̄, carinis
 Stipat, & artificis viuida signa manus.
 Me quoque captivum longo post tempore Romam
 Ducere, & antiqua vellere sede parat.
 Mole mea securus eram: sed viribus arti
 Admotis sociæ tam graue cessit onus.
 Impositusq̄ rati, trabibus quam mille reuinctam
 Firmarant duro robore mille trabes.
 Ignotas pelagi inuitus præteruehor oras,
 Sive Europa tuas, Africa sive tuas.
 Cessavi (fateor) spumosa per aquora numquam
 In mea turbatos fata ciere notos.
 Et cum vitandas clamabat nauita Syrtes,
 O, dixi, in Syrtes, & vada ceca ferar.
 Omnia tentantem leti discrimina, tuto

G

Ostia

Ostia ceperunt me Tiberina sinu.
 Nec requies Tiberim aduersū superamus, & alta
 Augustum imperij cernimus arce caput,
 Qui populi concursus erat? qui clamor ad auras
 Fbat io resonans, undique clamor io?
 Tunc ego me duci Tarpeia ad culmina rebar,
 Latitiamq; hosti, suppliciumq; dare,
 In Vaticanam multo conamine vallem
 Cum trabor, inuiso constituorq; loco.
 Quid vidi? quid non vidi? crudele ruentes
 Ipse Nero monstrum puluere agebat equos.
 Me ne mea auelli patria, spectator ut essem.
 Portenti, & scelerum, qua meminisse piget?
 Cogerer & cades oculis haurire cruentas,
 Christi adumq; graues saepe dolere vices?
 Non etenim Pharia Christi mihi nomen in ora
 Ignotum, aut trepida tempora iussa fuga.
 Ille aliquot Babylone annos, quaq; ipse locatus
 Urbe fui, latuit cum genitrice puer.
 Cuius ad ingressum ceciderunt cornua Graia
 Isidos, & vani contremuere Dei.
 Qua matri exitio feritas, ea prima piorum
 (Christicolum clades, perniciesq; fuit.
 Pellibus (ab rabies) hirtis adoperta ferarum
 Membra hominum sauos dilaniare canes?
 Pars

*Pars undis merſi, pars fixo gutture truncis
 Incenſi, media lumina nocte dabant .
 Te, venerande ſenex, atra de nube Simonem
 Tunc vidi in terras præcipitare magum .
 Ille leues Erebi famulis dum fertur in auras,
 Æmulus, & Chriſti tentat adire polum;
 Corruit in caput, & qualis confixa volucris
 E vacuo labens æthere pulſat humum .
 Interea pergis Chriſti præcepta docere,
 Et ſeris in falſos prælia multa Deos .
 Tum vero exarſit violentia ſæua tyranni,
 Inq; crucis robur debile corpus agit .
 Tu reuens inſtar mortem perferre magiſtri,
 Præcipis inuerſos erigi ad aſtra pedes .
 Auerti faciem: ſed quâ non funera cerno?
 Quâ non purpureo deſluit amne cruor?
 Nec ſatis hæc . mala multa fuit tolerare neceſſe
 Hei miſero, & caſus ferre ſubinde nouos .
 Deſtitui ſola ſpreto quoque contigit ora,
 Luſtraq; deſerto ſtare trecena loco .
 Certe ego debueram magna vetus incola Roma
 Urbana ſortis conditione frui .
 Munere quin etiam Populi, Patrumq; putarem
 Tot ſæclis aliquod promeruiſſe decus .
 Fallor, & immundo linquor ceu carcere vinctus,*

Et lateo ingesta pene sepultus humo .
 Mutandi sedem spes me iam deficit omnis .
 Quisque cupit , tantum quisque recusat opus .
 Quid faciam ? Fædo standum mihi limite ? Vos ò
 Irruite in nostrum fulmina dira caput .
 Assurgens Tiberis non ulli noxius , unum
 Diruat insana me violentus aqua .
 Me manus hostilis quatiat , ruptiq; Obelisci
 Vicinam sternant fragmina mille viam .
 Qua mecum tacitus dum mente indignor iniqua ,
 Conqueror , & votis omnia surda meis ;
 Ecce dies clarum (quid non speremus ?) Olympum
 Infuso reserans lumine cuncta beat .
 Hac Sixtus Petri sublimi in sede locatus ,
 Patribus , & lato septus honore nitet .
 Jamq; ipsum trabea insignem , mitraq; decorum
 In Petri audieram proxima templa vehi .
 Latitia sensi durum mollescere pectus .
 Nescio qua vultu spes meliore redit .
 Nam Sixtum versare nihil nisi grande ferebant ,
 Et mentem haud vno Principis orbe capi .
 Urbem velle nouo cultu decorare vetustam ,
 Fontes , atque nouas velle aperire vias ,
 Atque interruptos veterum finire labores ,
 Eq; solo sacras adificare domos .

Sci-

Scitabar, si quid de me quis fortè susurret .
 Quidam etiam de me verba fuisse refert .
 Sic erat . Ecce trabes me circum figier altas ,
 Et celsum aspicio iam superare caput .
 Ferri iamq̄ graues nexus , funesq̄ parantur ,
 Et , quibus insueui lentus inire viam ,
 Ergata, & annofo teretes de robore lapsus ,
 Viq̄ hominum versa, quadrupedumq̄ rota .
 Tollor, & in querni deponor stramine lecti ,
 Et Petri media collocor in platea .
 Quod breuiter dixi, citius fuit arte peractum ,
 Nam Sixti longa nescia iussa mora .
 Ipseq̄ præterea stationis longa perosus
 Tempora, & obducto lurida tesqua situ ,
 Tollebam memet sensim, facilisq̄ sequebar ,
 Addebamq̄ operi sic taciturnus opem .
 Nunc cæli regione fruor sublimis aperta .
 Nunc datur è lato cernere cuncta foro .
 Tempia Petri, aeratos postes, & Principis aulam ,
 Et que picta nouo Xysta colore nitent .
 Helueti longe splendent fulgentibus armis ,
 Ferrato & campum verberere tundit equos .
 Me Belga adueniens, durus miratur Iberus ,
 Afer, & Assyrio vectus ab usque mari .
 Circumstant, gaudentq̄ pedem contingere molis .
 Sen-

Sentio ego, & tacitis motibus exilio.
 Quodq; omnes ſuperat faſtus inſigne ſalutis
 Humana dignor vertice ferre crucem.
 Qua ſuper & Montes, & Stellã nititur. Hac ſunt
 Peretta illuſtris myſtica ſigna domus.
 Illa monent (audita mihi ſi verba recordor,
 Et vero interpres non aliena canit,)
 Quiſquis es, ad cœlum te ſiue potentia tollit,
 Seu Sophia ornatum lumine pectus habes;
 Omnia ſubde Cruci, Dominoq; referre memento
 Accepta, & ſtudijs nil meruiſſe tuis.
 Præſidiumq; orbisq; decus, Stygiq; tyranni
 Terrorem, pura ſuſpice mente Crucem.
 Spes hominum, ſclerum vindex, medicina dolorũ,
 Crux, ventis quaſſa clauus, & aura rati.
 Quam collo ex gemma proceres pendere, vel auro,
 Et ſupra cupiunt irradiare caput.
 Huius ego aurato cinctus diademate frontem,
 Non aueam Parthi condere regis opes.
 Sceptra Peluſiaci, præ te, Crux alma recuſem
 Imperij, & rubro dona reperta mari.
 Nunc, & triftitiam oblitus, longumq; laborem,
 Neglecta & gemitus in ſtatione graues,
 Sorte mea felix, grates tibi, Chriſte, perennes,
 Et merito ſoluam maxime Sixte, tibi.

Pra-

*Præter dulce Crucis pondus, nil proderit aque,
 Ac studijs semper posse placere tuis.
 Verticèq; inscriptus felicia nomina, latos
 Traducam, parta nobilitate, dies.
 Delatosq; mihi semper testabor honores,
 Atque tuum semper nomen in ore feram.
 A Sixto huc atas Obeliscum nulla silebit
 Translatum, hoc recinet fama perennis opus.
 Sed tibi sic tituli crescant ingentibus actis,
 Dicar ut è cunctis ipse fuisse minor.*

E I V S D E M.

*O Nus profanum Obeliscus, & diutinas
 Sordes latentis abnuebat anguli,
 Se mole terra conquerens penè obrutum.
 Nunc sorte latatur sua, Quintoq; agit
 Sixto perennes gratias, à quo situs
 Potentis in celebriore Urbis loco,
 Apparet imo, quantus est, vestigio.
 Orbisq; tutelam, inferumq; metum Crucem
 Triumphat alto subleuans cacumine.*

ANTONII QVARENGI:

*M Agnum opus est tanti pondus mirabile saxi
 In medium è latebris transposuisse forum;
 Sed maius, pulsam exilio te Sixto perenni
 Iustitiam populis restituisse tuis.*

E I V S.